

Merk-Waardig

In hoeverre is een slagzin te beschermen via het auteursrecht? Is er een grens voor een minimaal aantal woorden? Welke criteria gelden er om een slagzin te claimen? Is er een auteursrecht claim te leggen op een slagzin van slechts drie woorden?

Tekst: Theo-Willem van Leeuwen
van merkenbureau Abcor
Foto: Bavaria pr

Zo. Nu eerst een ...

Veel bedrijven gebruiken een slagzin in hun campagnes. Door consumenten in de slagzin een merk.

Echter het lukt niet altijd, deze slagzinnen ook als merk vast te laten leggen. Dat is wat vreemd, want vrijwel iedereen weet welke fabrikanten er schuil gaan achter de slogans: 'Have a Break', 'Just do it', of 'Geen cent teveel'. Reden genoeg voor fabrikanten om de grenzen van het recht op te zoeken.

Sinds 1985 maakt Bavaria gebruik van de slagzin: 'Zo. Nu eerst een Bavaria' (bedacht door een reclamebureau). Your Hosting biedt internetdiensten in Nederland aan, waaronder opslag in de cloud. Bij BNR Nieuwsradio adverteert het bedrijf met diverse reclamespotjes. Het spotje: 'Zo. Nu eerst naar de cloud', schiet bij Bavaria in het verkeerde keelgat. Het bedrijf stelt dat dit een inbreuk is op haar merk- en auteursrechten en eist een verbod. Omdat partijen er samen niet uitkomen, moet de rechter een oordeel hierover vellen. Het auteursrecht in Nederland is niet beperkt tot kunst met de grote letter K. Ook alledaagse producten kunnen via het auteursrecht worden beschermd, zoals bijvoorbeeld het design of teksten op een website. Onze Hoge Raad heeft aangegeven dat het moet gaan om 'een werk met een eigen oorspronkelijk karakter dat het persoonlijk stempel van de maker draagt'. Kort door de bocht: om een creatie waarbij persoonlijke keuzes zijn gemaakt. De letterlijke overname van een stuk tekst uit de krant (elf woorden) kan inbreuk zijn op het auteursrecht. Maar geldt dit ook voor slechts drie woorden?

Het antwoord is: ja. Zelfs één woord kan al beschermd zijn, als

Drie woorden zijn ook inbreuk

het bijvoorbeeld heel apart geschreven wordt ('Vurrukkeluk' van Remco Campert). Het gaat dus niet om het aantal woorden, het gaat

erom of de combinatie van woorden een eigen intellectuele schepping is. Your Hosting vindt dat dit hier niet het geval is. De slagzin is gangbaar Nederlands. Niets meer dan een eenvoudige aansporing om iets te gaan doen (een biertje drinken). Bavaria bestrijdt dit. Het gaat om de combinatie van het woord 'Zo', gevolgd door een pauze en dan pas de woorden 'Nu eerst...'. De rechter volgt dit betoog en stelt dat de slagzin kernachtig, pakkend is met een zekere kwinkslag waaruit de creatieve keuzes van de maker blijken. Dit komt mede

door de pauze na 'Zo'. Daarom is het auteursrechtelijk beschermd. 'Zo. Nu eerst naar de cloud' is dus inbreuk.

De uitspraak heeft een golf van kritiek ontketend. Veel juristen zijn het er niet mee eens. Het gaat daarbij niet om het aantal woorden, maar om de vraag of deze drie woorden (gezien de context) niet te banaal zijn. Een ding moge duidelijk zijn: De grens om auteursrechtelijke bescherming te claimen in Nederland is bijzonder laag. Aanhaken bij slagzinnen van derden is daarom niet zonder risico.